

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2019 r.

Poz. 1622

USTAWA

z dnia 31 lipca 2019 r.

o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji¹⁾

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki nabywania prawa, tryb przyznawania oraz zasady wypłacania i finansowania świadczenia dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, zwanego dalej „świadczeniem uzupełniającym”.

2. Celem świadczenia uzupełniającego jest dodatkowe wsparcie dochodowe osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

3. Świadczenie uzupełniające przysługuje osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są:

- 1) obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 2) posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub
- 3) cudzoziemcami legalnie przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. 1. Świadczenie uzupełniające przysługuje osobom, które ukończyły 18 lat i których niezdolność do samodzielnej egzystencji została stwierdzona orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji albo orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo orzeczeniem o całkowitej niezdolności do służby i niezdolności do samodzielnej egzystencji, zwanym dalej „osobami uprawnionymi”.

2. Świadczenie uzupełniające przysługuje osobom uprawnionym, które nie posiadają prawa do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych albo suma tych świadczeń o charakterze innym niż jednorazowe, wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem renty rodzinnej przyznanej w okolicznościach, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 39, 730 i 752), zasiłku pielęgnacyjnego oraz innych dodatków i świadczeń wypłacanych wraz z tymi świadczeniami na podstawie odrębnych przepisów przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, nie przekracza kwoty 1600 zł miesięcznie.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego, ustawę z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, ustawę z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 26 stycznia 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Straży Marszałkowskiej oraz ustawę z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Art. 3. 1. Ustalenie prawa do świadczenia uzupełniającego następuje na wniosek osoby uprawnionej składany odpowiednio do organu wypłacającego świadczenie emerytalno-rentowe albo rentę socjalną, a w przypadku pozostałych osób uprawnionych – do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zwanych dalej „organem właściwym”.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane osoby uprawnionej:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) numer PESEL albo, jeżeli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu,
 - d) adres miejsca zamieszkania,
 - e) adres miejsca pobytu lub ostatniego miejsca zamieszkania – w przypadku osoby nieposiadającej adresu miejsca zamieszkania,
 - f) adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania;
- 2) inne informacje, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia uzupełniającego;
- 3) wskazanie sposobu wypłaty świadczenia wraz z podaniem danych niezbędnych do jego wypłaty, z zastrzeżeniem że w przypadku świadczeń, o których mowa w ust. 1, sposób wypłaty świadczenia uzupełniającego jest taki sam jak wypłaty tych świadczeń;
- 4) podpis wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego albo pełnomocnika.

3. Do wniosku należy załączyć:

- 1) orzeczenie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, z wyjątkiem przypadku, gdy ten dokument jest już w posiadaniu organu właściwego;
- 2) w przypadku osób uprawnionych do emerytury i renty zagranicznej lub innego świadczenia zagranicznego o podobnym charakterze – dokument potwierdzający prawo do tych świadczeń i ich wysokość, wystawiony przez zagraniczną instytucję właściwą do spraw emerytalno-rentowych;
- 3) w przypadku, o którym mowa w art. 2 ust. 2, oświadczenie osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego albo pełnomocnika o nieposiadaniu prawa do świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2, lub o posiadaniu prawa do świadczenia wraz ze wskazaniem jego nazwy, organu przyznającego oraz wysokości; w przypadku posiadania prawa do więcej niż jednego świadczenia – oświadczenie powinno wskazywać wszystkie przysługujące prawa do świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2.

4. Ustalenie prawa do świadczenia uzupełniającego następuje w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Art. 4. 1. Świadczenie uzupełniające przysługuje osobie uprawnionej w wysokości nie wyższej niż 500 zł miesięcznie, przy czym łączna kwota świadczenia uzupełniającego i świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, nie może przekroczyć 1600 zł miesięcznie, z zastrzeżeniem wyłączeń, o których mowa w art. 2 ust. 2.

2. W razie przyznania, ustania lub ponownego obliczenia wysokości świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, świadczenie uzupełniające podlega ponownemu obliczeniu z urzędu, w taki sposób, aby łączna kwota świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, wraz ze świadczeniem uzupełniającym, nie przekroczyła kwoty 1600 zł miesięcznie, z zastrzeżeniem wyłączeń, o których mowa w art. 2 ust. 2.

3. Świadczenie uzupełniające nie przysługuje osobie uprawnionej, która jest tymczasowo aresztowana lub odbywa karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osoby uprawnionej, która odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Art. 5. 1. Przyznanie prawa do świadczenia uzupełniającego, odmowa prawa do świadczenia uzupełniającego, zmiana wysokości świadczenia uzupełniającego oraz stwierdzenie ustania prawa do świadczenia uzupełniającego następuje w drodze decyzji.

2. Decyzje w sprawie świadczenia uzupełniającego wydaje i świadczenie to wypłaca organ właściwy.

3. W razie zbiegu prawa do świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, decyzje w sprawie świadczenia uzupełniającego wydaje i świadczenie to wypłaca ten organ, który wypłaca dodatek pielęgnacyjny.

4. Decyzje w sprawie świadczenia uzupełniającego, sporządzone z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, mogą zamiast podpisu zawierać nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do ich wydania.

Art. 6. Świadczenie uzupełniające przysługuje od miesiąca, w którym zostały spełnione warunki wymagane do jego przyznania, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o to świadczenie.

Art. 7. 1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie, dotyczących postępowania w sprawie świadczenia uzupełniającego, wypłaty tego świadczenia oraz wydawania orzeczeń, o których mowa w art. 2 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem art. 136 tej ustawy;
- 2) ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 288 i 730), z wyjątkiem art. 47 tej ustawy;
- 3) ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 289 i 730), z wyjątkiem art. 46 tej ustawy;
- 4) ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2019 r. poz. 299 i 303).

2. Osoba uprawniona jest obowiązana do informowania organu właściwego o wszelkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczenia uzupełniającego oraz jego wysokość.

3. Jeżeli ustaną okoliczności będące podstawą przyznania świadczenia uzupełniającego, prawo do tego świadczenia ustaje od miesiąca, w którym nastąpiło zdarzenie będące podstawą utraty prawa do świadczenia uzupełniającego. Organ właściwy stwierdza decyzją ustanie prawa do świadczenia i wstrzymuje jego wypłatę.

Art. 8. 1. Osoba, która pobrała nienależnie świadczenie uzupełniające, jest obowiązana do jego zwrotu.

2. Za nienależnie pobrane świadczenie uzupełniające uważa się świadczenie:

- 1) wypłacone mimo ustania okoliczności będących podstawą jego przyznania, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie była pouczona o braku prawa do jego pobierania;
- 2) wypłacone mimo zmiany okoliczności będących podstawą do ustalenia jego wysokości, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie była pouczona o okolicznościach mających wpływ na zmianę wysokości świadczenia;
- 3) przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenie;
- 4) przyznane na podstawie decyzji, której nieważność następnie stwierdzono, albo przyznane na podstawie decyzji, która została następnie uchylona w wyniku wznowienia postępowania, i osobie odmówiono prawa do świadczenia;
- 5) wypłacone osobie innej niż osoba, która została wskazana w decyzji przyznającej świadczenie, z przyczyn niezależnych od organu właściwego.

3. Od kwot nienależnie pobranego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, 3 i 5, są naliczane odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego.

4. Należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia uzupełniającego ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia stała się prawomocna.

5. Nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranego świadczenia uzupełniającego za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenie zawiadomiła organ właściwy o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczenia lub zmianę jego wysokości, a mimo to świadczenie było jej nadal wypłacane, w pozostałych przypadkach – za okres dłuższy niż 3 lata.

6. Nienależnie pobrane świadczenie uzupełniające podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

7. Kwoty nienależnie pobranego świadczenia uzupełniającego podlegają zwrotowi łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, z uwzględnieniem ust. 3, na rachunek bankowy wskazany przez organ właściwy. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia do dnia zwrotu.

8. Podmiot prowadzący rachunek płatniczy oraz bank i spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa prowadzące rachunek inny niż płatniczy, a także wydawca instrumentu płatniczego, są obowiązani zwrócić organowi właściwemu kwoty świadczeń uzupełniających przekazane na ten rachunek albo instrument płatniczy za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć osoby uprawnionej do świadczenia.

9. Organ właściwy dokonuje zwrotu środków uzyskanych z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami odpowiednio na rachunek bankowy Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych albo budżetu państwa.

Art. 9. Ze świadczenia uzupełniającego nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

Art. 10. 1. Organy właściwe są uprawnione do pozyskiwania i przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do przyznawania, ustania prawa do świadczenia uzupełniającego i wypłacania tego świadczenia.

2. Na wniosek organu właściwego podmioty wypłacające świadczenia, o których mowa w art. 2 ust. 2, są obowiązane przekazać, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, dane niezbędne do ustalenia lub ustania prawa do świadczenia uzupełniającego.

3. Organ właściwy zawiadamia organ wypłacający świadczenie, o którym mowa w art. 2 ust. 2, o przyznaniu świadczenia uzupełniającego.

4. Zawiadomienie określa w szczególności: organ właściwy, osobę uprawnioną do świadczenia uzupełniającego, termin płatności tego świadczenia, datę, od której przyznano to świadczenie, oraz jego wysokość.

5. Organ wypłacający świadczenie, o którym mowa w art. 2 ust. 2, do którego organ właściwy przekazał zawiadomienie, powiadamia organ właściwy o każdej zmianie w prawie lub wysokości tego świadczenia w terminie 7 dni od dnia powstania tej zmiany.

6. Zabezpieczenia przetwarzania danych osobowych przez organy właściwe polegają co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich poufności.

Art. 11. 1. Świadczenie uzupełniające, koszty obsługi wypłaty tego świadczenia oraz koszty obsługi wniosku o świadczenie uzupełniające są finansowane ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

2. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 1, wynoszą łącznie 2% kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczenia uzupełniającego.

3. W przypadku prawa do świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, lub ich zbiegu, wypłacanych przez organy właściwe inne niż Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, świadczenie uzupełniające oraz koszty, o których mowa w ust. 1, są finansowane ze środków budżetu państwa.

Art. 12. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, 1358, 1394 i 1495) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 w ust. 1 po pkt 100 dodaje się pkt 100a w brzmieniu:
„100a) świadczenie uzupełniające otrzymane na podstawie przepisów o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji;”;
- 2) w art. 26 w ust. 7e zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Do dochodów, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie zalicza się alimentów na rzecz dzieci, o których mowa w art. 6 ust. 4, świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 100a, oraz zasiłku pielęgnacyjnego.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1020, 1540 i 2529 oraz z 2019 r. poz. 1309) w art. 30 ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Do średniego miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego nie wlicza się świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134, z późn. zm.²⁾), dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 i 924), świadczenia dobry start, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 187a ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, świadczenia pieniężnego przyznawanego na podstawie art. 9 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz. U. poz. 2529) oraz świadczenia uzupełniającego przyznawanego na podstawie ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622).”.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2354 oraz z 2019 r. poz. 60, 303, 577, 730 i 924.

Art. 14. W ustawie z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1779 oraz z 2018 r. poz. 2529) w art. 8 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do dochodu gospodarstwa domowego kredytobiorcy nie wlicza się jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka i dodatku z tytułu urodzenia dziecka określonych w przepisach o świadczeniach rodzinnych, wartości udzielonej pomocy w zakresie dożywiania określonej w przepisach o ustanowieniu programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, pomocy materialnej udzielanej uczniom na podstawie przepisów o systemie oświaty, świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, dodatku wychowawczego określonego w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, świadczenia pieniężnego przyznawanego na podstawie art. 9 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz. U. poz. 2529) oraz świadczenia uzupełniającego przyznawanego na podstawie ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622).”

Art. 15. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, z późn. zm.³⁾) art. 54a otrzymuje brzmienie:

„Art. 54a. Środki pieniężne znajdujące się na rachunkach oszczędnościowych, rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz na rachunkach terminowych lokat oszczędnościowych pochodzące ze świadczeń, dodatków i zasiłków, o których mowa w art. 833 § 6 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, oraz świadczeń, dodatków i innych kwot, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 80 ust. 1 i la, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3 i art. 140 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 i 924), oraz środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej, oraz świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622), są wolne od zajęcia na podstawie sądownego lub administracyjnego tytułu wykonawczego.”

Art. 16. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 39, 730 i 752) w art. 139 w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) kwoty nienależnie pobranych świadczeń uzupełniających dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji;”

Art. 17. W ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 oraz z 2018 r. poz. 756, 1540 i 2529) w art. 3 w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do dochodu nie wlicza się świadczeń pomocy materialnej dla uczniów, dodatków dla sierot zupełnych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, dodatku z tytułu urodzenia dziecka, pomocy w zakresie dożywiania, zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków okresowych z pomocy społecznej, jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, dodatku energetycznego, zapomogi pieniężnej, o której mowa w przepisach o zapomodze pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r., świadczenia pieniężnego i pomocy pieniężnej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 690 oraz z 2019 r. poz. 730, 752 i 992), świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134, z późn. zm.⁴⁾), dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 i 924), dopłaty do czynszu, o której mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. poz. 1540 oraz z 2019 r. poz. 1309), świadczenia pieniężnego przyznawanego na podstawie art. 9 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz. U. poz. 2529) oraz świadczenia uzupełniającego przyznawanego na podstawie ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622).”

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2243 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 326, 730, 875, 1074, 1358, 1495, 1501 i 1520.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2354 oraz z 2019 r. poz. 60, 303, 577, 730 i 924.

Art. 18. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1455) w art. 5 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Ustalając całkowitą niezdolność do pracy, lekarz orzecznik, za zgodą osoby ubiegającej się o rentę socjalną lub jej przedstawiciela ustawowego, zgłoszoną nie później niż w trakcie badania tej osoby, ustala niezdolność tej osoby do samodzielnej egzystencji, na zasadach i w trybie określonym ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w celu uzyskania świadczenia, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622).”

Art. 19. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507) w art. 8 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W przypadku dochodu ustalonego zgodnie z ust. 3 i 4 na potrzeby ustalenia prawa do świadczenia pieniężnego oraz opłaty wnoszonej przez osoby, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 2, w dochodzie osoby lub rodziny nie uwzględnia się świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622).”

Art. 20. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482) po art. 109k dodaje się art. 109l w brzmieniu:

„Art. 109l. Ze środków Funduszu Pracy mogą być udzielane nieoprocentowane pożyczki do Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na finansowanie kosztów świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i kosztów obsługi wniosku o świadczenie uzupełniające, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622).”

Art. 21. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869) w art. 50 w ust. 6 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) dotacji celowej dla Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i kosztów obsługi wniosku, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622);”

Art. 22. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2386, z późn. zm.⁵⁾) w art. 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Środki pieniężne znajdujące się na rachunku, o którym mowa w ust. 1, pochodzące ze świadczeń, dodatków i zasiłków, o których mowa w art. 833 § 6 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, oraz świadczeń, dodatków i innych kwot, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3 i art. 140 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 i 924), oraz środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej, oraz świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622), są wolne od zajęcia na podstawie sądownego lub administracyjnego tytułu wykonawczego.”

Art. 23. W ustawie z dnia 26 stycznia 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Straży Marszałkowskiej (Dz. U. poz. 730 oraz z 2019 r. poz. 303) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w przypisie 1 do tytułu ustawy wyrazy „oraz ustawę z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym” zastępuje się wyrazami „, , ustawę z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym oraz ustawę z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji”;
- 2) po art. 38a dodaje się art. 38b w brzmieniu:

„Art. 38b. W ustawie z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622) w art. 7 w ust. 1 w pkt 2 po wyrazach „Straży Granicznej,” dodaje się wyrazy „Straży Marszałkowskiej,”;
- 3) w art. 47 w pkt 1 po wyrazach „art. 38a” dodaje się wyrazy „i art. 38b”.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2243 oraz z 2019 r. poz. 326, 730, 875, 1018 i 1495.

Art. 24. W ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 2192) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, zwany dalej „Funduszem”, ma na celu wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób niepełnosprawnych.”;
- 2) w art. 3:
 - a) w ust. 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i kosztów obsługi wniosku, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622);”;
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dysponent Funduszu, za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może zaciągać nieoprocenowane pożyczki, w tym z budżetu państwa, na uzupełnienie środków niezbędnych na wypłatę świadczenia uzupełniającego, kosztów obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i kosztów obsługi wniosku, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.”;
 - c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Dotacja celowa, o której mowa w ust. 1 pkt 5a, nie może być wyższa niż planowana na dany rok budżetowy kwota wpływu do budżetu państwa podatku od sprzedaży detalicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1433).”;
- 3) po art. 6a dodaje się art. 6b w brzmieniu:

„Art. 6b. 1. Środki Funduszu przeznacza się również na finansowanie świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, wraz z określonymi w tej ustawie kosztami obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i kosztami obsługi wniosku, o których mowa w art. 11 ust. 1 tej ustawy.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego środki Funduszu na finansowanie świadczenia uzupełniającego wraz z kosztami obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i kosztami obsługi wniosku, o których mowa w ust. 1, w terminie umożliwiającym wypłatę świadczenia uzupełniającego.

3. Środki, o których mowa w ust. 1, przekazuje się na podstawie umowy zawartej między ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz między ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

4. Umowa powinna określać w szczególności wysokość środków na finansowanie świadczenia uzupełniającego, łączną wysokość kosztów obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i kosztów obsługi wniosku, o których mowa w ust. 1, tryb ich przekazywania oraz sposób rozliczenia otrzymanych środków.”;
- 4) w art. 18 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Środki Funduszu na realizację zadań, o których mowa w art. 6b, przekazane na wyodrębniony rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stanowią koszty Funduszu.”.

Art. 25. Koszty obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i koszty obsługi wniosku, o których mowa w art. 11 ust. 1, w roku 2019 wynoszą łącznie 2,5% kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczenia uzupełniającego.

Art. 26. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, osoby posiadające w tym dniu orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i nieposiadające orzeczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1, mogą wystąpić z wnioskiem o wydanie tego orzeczenia wraz z wnioskiem o świadczenie uzupełniające, jeżeli jest spełniony warunek, o którym mowa w art. 2 ust. 2.

2. W przypadku wydania orzeczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1, świadczenie uzupełniające przysługuje od miesiąca złożenia wniosku o świadczenie uzupełniające, na zasadach określonych w ustawie.

Art. 27. 1. Ustalenie prawa do świadczenia uzupełniającego, na wniosek złożony do dnia 30 listopada 2019 r., następuje w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

2. Świadczenie uzupełniające przysługuje od miesiąca złożenia wniosku o świadczenie uzupełniające, na zasadach określonych w ustawie.

Art. 28. 1. W okresie roku od dnia wejścia w życie ustawy lekarze – członkowie komisji lekarskich Zakładu Ubezpieczeń Społecznych mogą wydawać orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji albo orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji, o których mowa w art. 2 ust. 1, jako lekarze orzecznicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Lekarz – członek komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który wydał orzeczenie, o którym mowa w ust. 1, jako lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie może wchodzić w skład komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rozpatrującej sprzeciw lub zarzut wadliwości takiego orzeczenia.

Art. 29. 1. W terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy, minister właściwy do spraw pracy przekaze w formie nieoprocenowanej pożyczki Solidarnościowemu Funduszowi Wsparcia Osób Niepełnosprawnych środki Funduszu Pracy w kwocie 4000 mln zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłaty świadczenia uzupełniającego oraz kosztów obsługi wypłaty świadczenia uzupełniającego i kosztów obsługi wniosku, o których mowa w art. 11 ust. 1.

2. Warunki i terminy spłaty pożyczki określi decyzja ministra właściwego do spraw pracy – dysponenta Funduszu Pracy.

3. W celu umożliwienia przekazania z Funduszu Pracy pożyczki do Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu Pracy, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy, dokona zmiany w planie finansowym Funduszu Pracy, przez zmniejszenie stanu środków pieniężnych w stanie tego funduszu na koniec roku i zwiększenie należności.

4. W celu umożliwienia sfinansowania przez Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych świadczenia uzupełniającego i kosztów, o których mowa w ust. 1, ze środków pożyczki otrzymanej z Funduszu Pracy minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego – dysponent Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, w terminie 14 dni od dnia wpływu pożyczki, dokona zmiany w planie finansowym Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, przez zwiększenie planowanych zadań, kosztów realizacji zadań oraz środków pieniężnych i zobowiązań w stanie tego funduszu na koniec roku.

Art. 30. 1. W 2019 r. zmian w planie finansowym Funduszu Pracy i Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, o których mowa w art. 29 ust. 3 i 4, dokonuje się zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869), z tym że nie jest wymagana opinia sejmowej komisji do spraw budżetu.

2. Do zmian planów finansowych, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 52 ust. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 31. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2019 r., z wyjątkiem art. 21 oraz art. 24 pkt 2 lit. a i c, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*